HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

רגל הוה ח)א)וטומאת עם הארץ ברגל כטהרה שוינהו רבנן דכתיב [1]ויאסף כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד חברים הכתוב עשאן כולן חברים: **מתני'** ג)דם עובדת כוכבים ודם טהרה של מצורעת ב"ש מטהרים ובית הלל אומרים ד)ב)כרוקה וכמימי רגליה ג)דם היולדת שלא טבלה ב"ש אומרים כרוקה וכמימי רגליה וב"ה אומרים ד)מטמא לה ויבש ה)ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לה ויבש: **גמ'** ולית להו לב"ש [2]דבר אל בני ישראל ו)ואמרת אליהם איש איש כי יהיה זב ז)בני ישראל מטמאין בזיבה ח)ואין ט)העובדי כוכבים מטמאין בזיבה י)אבל גזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהם אמרי לך ב"ש כ)(ההוא בזכרים איתמר דאי בנקבות) היכי לעביד ליטמא לה ויבש עשיתו כשל תורה ליטמי לה ולא ליטמי יבש חלקת בשל תורה אי הכי רוקה ומימי רגליה נמי כיון דעבדינן היכרא בדמה מידע ידיע דרוקה ומימי רגליה דרבנן ולעביד היכרא ברוקה ומימי רגליה ולטמויי לדמה רוקה ומימי רגליה דשכיחי גזרו בהו רבנן דמה ל)דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן אמר רבא מ)זובו טמא אפילו לב"ש נ)קריו טהור אפילו לב"ה זובו טמא אפילו לב"ש דהא איכא למעבד היכרא בקריו קריו טהור אפי' לב"ה ס)עבוד ביה רבנן היכרא כי היכי [א] דלא לשרוף עליה תרומה וקדשים ולעביד היכרא בזובו ולטמויי לקריו זובו דלא תלי במעשה גזרו ביה רבנן קריו דתלי במעשה לא גזרו ביה רבנן לימא מסייע ליה ע)פ)עובדת כוכבים שפלטה שכבת זרע מישראל טמאה ק)ובת ישראל שפלטה שכבת זרע מן העובד כוכבי' טהורה מאי לאו טהורה גמורה לא טהורה מדאורייתא (ר) טמאה מדרבנן ת"ש נמצאת אומר שכבת זרע של ישראל טמאה בכל מקום ואפי'

לא טביל היה טמא מטעם מגעו דהא מוקי ליה בכותי ערוס והא דנקט ודרס ולא נקט ונגע משום דמתניתין איירי בתחתונו ואין להקשות ולוקמה בדלא טבל וכגון שיש דבר מפסיק בין בגדי חבר לרגליו של כותי דהא ע"כ איטריך לאוקמי בטבל כי היכי דליהוי ספק ספקא דאי לא טבל מה לי בועל בקרוב מה לי ברחוק וכן משמע בפרק (ג) ד' דמסכת טהרות דתנן הגנבים שנכנסו בבית אין טמא אלא מקום רגלי הגנבים ומה הם מטמאין אוכלין ומשקין וכלי חרס פתוחים אבל משכבות ומושבות וכלי חרס המוקף למיד פתיל טהורים ואם יש עמהם עובד כוכבי' או אשה הכל טמאין משמע דאין עם הארץ עושה משכב ומושב ואין מטמא בהיסט והא דקתני (שם פ"ח מ"ח) הדר עם עם הארץ בחלר ושכח כלים בחלר אפי' חביות המוקפות למיד פתיל הרי אלו טמאין היינו משום אשתו וכן הא דתנן בתוספתא דחגיגה (פ"ג) ספק רשות עם הארץ מדרסו והיסטו טהורין לחולין וטמאין לתרומה היינו נמי משום משום דאשתו ומיירי ההיא דטהרות נמי לתרומה והא דבגדי עם הארץ מדרס נמי לפרושים היינו משום דמיישינן שמא ישבה עליהם אשתו נדה וה"ר משה מפונטוי"ז היה מפרש לנשום דבר לא עשו עם הארץ כזב ואינו מטמא אלא משום בגדיו שישבה עליהן אשתו נדה והרי הוא נושא את המדרס ופינורא שלו טמא לפי שנגעה בשפתיו ולא משום מעיין ולא נראה דאם כן למה ליה למימר לעיל אי משום טומאת עם הארץ הא טביל ליה דכיון דעל כרחך איירי בערוס כדפי' לעיל אפילו אי לא טביל ליה לא מטמא כיון שפירש מן המדרס כדתנא בתורת כהנים שהבאתי לעיל ועוד גבי לדוקי דהכא דפריך תיפוק ליה משום פינורא דעם הארץ פירוש ומה הרויח במה שקדם אצל אשתו והא אם בועל נדה הוא נטמא הוא ובגדיו כנושא רוקו של זב ואי משום פינורא דעם הארץ לא נטמא אלא הבגד לחוד משום משקה שמטמא כלי מדרבנן (ר): **ליטמא** לה ולא יבש חילקת בשל תורה. אע"ג דדם יולדת שלא טבלה דטהורה מן התורה אמרי ב"ש דמטמא לה ולא יבש התם ידעי כיון שעברו ימי לידה דאין דמה [טמא] מן התורה אבל עובדת כוכבים שעשאוה כנדה שהרי הם כזבין אם נחלק בדמה אתי לחלק בשל ישראל ודם טהרה של מצורעת שטהור לגמרי אין לחוש שלא החמירו בה כיון דכבר טבלה ודם טהור הוא:

וזובו טמא דעבדי היכרא בקריו. וא"ת ואמאי לא שרפינן הא שרפינן על ספק רוקו דעם הארץ פרק קמא דשבת (טו:) כל שכן בזובו של עובד כוכבים ויש לומר דבעם הארץ שורפין משום דאית ביה דררא דטומאה דאורייתא אם הוא זב או בועל נדה אבל עובד כוכבים אין לו שום טומאה דאורייתא: כי

דכיון דעבדו ימי לידתה דדם טוהר הוא: **וכיון דלא אומרים מטמא לה ויבש.** דטומאתן מן התורה כל זמן שלא טבלה דקסברי [נקמן לה:] ביומי וטבילה תלא רחמנא: **גמ' גזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהן.** משום שלא יהא תיוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור: **עשיתו כשל תורה.** דכיון דליכא היכרא אתי למשרף עליה תרומה וקדשים: **ליטמא לה ולא יבש.** כדקאמריתו: **חלקת בשל תורה.** אתי לחלק בדם ישראלית שהוא של תורה ולמימר דמטמא לה ולא יבש הילכך שייריה ולא גזור בה שום טומאה כי היכי דניהוי היכרא לטומאת עובדי כוכבים דמדרבנן היא ולא נשרוף עליה תרומה: **אי הכי רוקה ומימי רגליה נמי.** דלגבי ישראלית לה ולא יבש כי מטמית להו בעובדת כוכבים עשיתו כשל תורה דקיי"ל בפ' דם הנדה (נקמן דף נד:) רוקו וניעו מטמאין לחין ולא יבשין ונעביד היכרא ברוקה דעובדת כוכבים ומימי רגליה לטהרן לגמרי: דם לגבי רוק לא שייך חשיב ליה: **זובו.** של עובד כוכבים: **טמא אפילו בקיים שמאי.** דמקילי בדם האשה בזוב של זכר מודו שהטיפה מטמאה אחרים במגע: **קריו טהור אפילו בקיים הלל.** עבדי ביה היכרא דליהוי דטומאת עובדי כוכבים דרבנן דב"ה נמי היכרא בעו כדאמרינן בדם העובדת כוכבים (ס) ברוקה וכמימי רגליה ולא טמאוהו לה ויבש כישראלית וגבי זב דגבי ישראל נמי כל טומאותיו לחין ולא יבשין אי לא מטהרי חדא מינייהו לגמרי ליכא היכרא: **קריו פנוי במעשה.** אין קרי בא אלא ע"י חימוס: **עובדת כוכבים שפלטה כו' טמאה.** השכבת זרע אצל בעובדת כוכבים לא שייכא בה טומאה כבהמה דעלמא: **טהורה.** הטיפה ע) אלא קריו טהור:

ולפי'

מסורת הש"ס

א) חגיגה כו., ב) עדיות פ"ב מ"ד, ג) [עדיות פ"ב מ"ד לקמן לה:], ד) [ל"ל דכרין], ה) [ל"ל ומקרתם], ו) שבת פג., ז) [ע' תוס' סוכה כח: ד"ה לרבות ותוס' סנהדרין פו. ד"ה בני ותוס' מנחות סח: ד"ה אין], ח) רש"ל מ"ז וכ"ה בספריס ישנים, ט) [עירובין סג: וש"נ], י) מקוואות פ"ח מ"ד, כ) [ויקרא טו], ל) [שם], מ) [דף כ:], נ) [פ"ב ה"ח], ס) [שבת יז:], ע) ל"ל אלמא, פ) תעיין ר"ש פ"ז דטהרות מ"ב בתוכך,

תורה אור השלם

1. וַיֵּאָסֵף כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הָעִיר כְּאִישׁ אֶחָד חֲבֵרִים: שופטים כ יא

2. דַּבֵּרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּם אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ זוֹבוֹ טָמֵא הוּא: ויקרא טו ב

הגהות הב"ח

(א) גמ' וטמאה מדרבנן: (ב) רש"י ד"ה קריו טהור וכו' דדם העובדת כוכבים כרוקה וכמימי רגליה: (ג) תד"ה (בדף הקודם) ותיפוק וכו' וקו משמע בפ' שביעי [מ"ר] דמס' טהרות:

גליון הש"ם

מתני' כרוקה וכו'. ע"ל ט ע"ב תד"ה מכין העובדי כוכבים: גמ' ואין העובדי כוכבים כמטמאין בזיבה. עי' ב"ב כ ע"א תד"ה ועובד כוכבים:

הגהות הגר"א

[א] גמ' דלא לשרוף עליה תרומה וקדשים ומחק. וכ"כ דלא לחייב עליה על טומאת מקדש וקדשיו:

מוסף רש"י

ויאסף כל איש ישראל וגו'. בפלגש בגבעה כתיב, שנאספו כל ישראל בגבעה (חגיגה כו.). **הכתוב עשאן כולן חברים.** ורגל שעת אסיפה הוא (שם).

כד א מיי' פי"ח מהל' טומאתי משכב ומושב הל"ט:

כה ב מיי' פ"ב מהל' טומאתי משכב ומושב הל' י ופ"ה שם הלכה ה:

כו ג מיי' שם פ"ה הל"ב:

כז ד מיי' שם פ"ב הל"ח [ופ"ז מהל' איסורי ביאה ה"ז]:

כח ה מיי' פ"ב מהל' טומאתי משכב ומושב הל"י ופ"ד מהל' איסורי ביאה הל' ד:

כט ו ז ח מיי' פ"ב מהל' טומאתי משכב ומושב הל' י ופ"ה מהל' שאר אבות הטומאה הלכה יח:

ל ט מיי' פ"ה מהל' שאר אבות הטומאה הל' טז:

לא י מיי' שם הלכה יח:

תוס' הרא"ש

קריו טהור אפילו לב"ה עבוד רבנן היכירא דלא לישרף עליה תרומה וקדשים. והא דאמרינן פ"ק דשבת על ששה ספיקות שורפים את התרומה וקא חשיב ספק מי רגלי אדם לאו משום שמא של עובד כוכבים הם אלא משום של ע"ה אע"פ שהחמירו בעובד כוכבים יותר מע"ה לענין משכב ומושב והיסט לא החמירו בו לשרוף תרומה על טומאתו וקשה מהא דאמרינן בת"כ בני ישראל מטמאין בזיבה ואין העובדי כוכבים מטמאין בזיבה ואע"פ שאינן מטמאין בזיבה טמאין בזב ושורפין עליהן את התרומה וצ"ל דשוב החמירו עליהן לשרוף: קריו דתלי במעשה לא גזרו ביה רבנן. דכיון דאפשר למנוע עצמו שלא יבא לידי קרי חשיב כלא שכיח: